

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ
'ಸುವರ್ಣಜಲ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

- “ಸುವರ್ಣಜಲ” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ನಿಗಮ / ನಿರ್ಮಿತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ 176 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಮಸ್ಯೆಗೊಳಗಾಗಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನವಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಜನತಾ ಕಾಲೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ದಿನಾಂಕ 26.2.2005ರಲ್ಲಿಯೇ ರೂ.2.03 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸುವರ್ಣ ಜಲ ವೆಂಬ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸುಗ್ಗಿ ಯೊಂದಿಗೆ 2005-06ರಲ್ಲಿ ರೂ.35.00 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಹರಿದು ಹೋಗುವ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಳಹದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಕರಗಳ ಮೂಲಕ ಶೇಖರಿಸಿಡುವುದು ಹಾಗೂ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ನೀರು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗದಂತೆ ತಡೆದು ಹನಿ ಹನಿ ನೀರನ್ನು ಇಂಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಯೋಜನೆಗಳ ನಿರಂತರತೆ ಹಾಗೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಅಂಶ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸುವರ್ಣ ಜಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ರೂ.10,000/- ದಿಂದ ರೂ.50,000/- ದವರೆಗೆ ವಿನ್ಯಾಸ ಆಧರಿಸಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಆಧರಿಸಿ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸುಗ್ಗಿ ಆಂದೋಲನದಡಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಸುಮಾರು 23,683 ಗ್ರಾಮೀಣ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ 'ಸುವರ್ಣ ಜಲ' ದಡಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸುಮಾರು ರೂ.35.00 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದಡಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆರವು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮಂಡಳಿ (KSCST) ನೀಡುತ್ತದೆ. ರಾಜೀವ ಗಾಂಧಿ ವಸತಿ ನಿಗಮ/ನಿರ್ಮಿತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಮಿತಿ (SDMC) ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

- 'ಸುವರ್ಣ ಜಲ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಅಧಿಕ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಅಂಶದ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾಗಿರುವ 1000 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಸುಮಾರು 20,000 SC/ST/BPL ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮನೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗವನ್ನು ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಮಳೆ ನೀರು ಸುಗ್ಗಿ ಆಂದೋಲನದಡಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ತಲಾ ರೂ.5,000/- ದಂತೆ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಲು ಮೊದಲ ಕಂತಾಗಿ ದಿ:12.7.2005ರಲ್ಲಿ ರೂ.5.00 ಕೋಟಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆರವು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮಂಡಳಿ (KSCST) ನೀಡುತ್ತದೆ. ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ವಸತಿ ನಿಗಮ /ನಿರ್ಮಿತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಮಿತಿ (SDMC) ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
- ಇದಲ್ಲದೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳ ನಿರಂತರತೆಗಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (ಕಟ್ಟಿ, ಗೋಕಟ್ಟಿ, ಕುಂಟೆ, ಕಲ್ಯಾಣಿ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಬಾಂದಾರಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ರೂ.3.87 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಸಹ ದಿ:16.6.2005ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯದ 4 - ಕಂದಾಯ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸುಗ್ಗಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದ್ದು, ದಿನಾಂಕ 20.06.2005 ರಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ 2005ರ ವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಂತರ್ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸುಗ್ಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕುರಿತು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಹಾಗೂ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು KSCST ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸುಗ್ಗಿ ಜನಾಂದೋಲನದಡಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಶೇ.20ರಷ್ಟು ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಮಳೆ ನೀರು ಸುಗ್ಗಿ ವಿಧಾನ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನೀಡುವ ಕುರಿತು ದಿ:27.7.2005ರಲ್ಲಿ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಉತ್ತೇಜಕ ಕೊಡುಗೆ ದಿನಾಂಕ 1.9.2005 ರಿಂದ 31.3.2008ರವರೆಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಸುತ್ತೋಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪರವಾನಗಿ ನೀಡುವ ವೇಳೆ ನಿರ್ಬಂಧ ವಿಧಿಸುವ ಕುರಿತು ಪಾಸು ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಭಾಗವನ್ನು ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ಮುಂದಾಗಿದೆ.

- ಇದಲ್ಲದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಜಲಮೂಲಗಳ ನಿರಂತರತೆಗಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ 1999ಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಜಲಮೂಲಗಳಿಂದ 500 ಮೀ. ಅಂತರದೊಳಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಂತರ್ಜಲ ಆಧಾರಿತ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ತೆಗೆಯುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭೂವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸಲಹೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಶೋಷಿತ / ಬರಪೀಡಿತ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಥವಾ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಂತರ್ಜಲದ ಶಾಸನದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಲ್ಲಿ 1-6 ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ರೂ.1000/- ಜುಲ್ಮಾನೆ ಅಥವಾ ಎರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲದೆ ಬರ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು, ಉದ್ಯೋಗ ಭರವಸೆ ಯೋಜನೆ, ಜಲನಿಧಿ, ಜಲರಕ್ಷಣೆ, 12ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ನಿಧಿ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶಿ ನೆರವಿನ ಯೋಜನೆಗಳಡಿಯೂ ಸಹ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಡಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮಳೆ ನೀರು ಕೊಯ್ಲು ಸಂಬಂಧ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾದ ಅನುದಾನದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2005 ರಿಂದ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006ರವರೆವಿಗೆ) ಇದಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಿಸಿರುವ ತ:ಖ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.